

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.12.2010
KOM(2010) 790 slutlig

2010/0384 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd

MOTIVERING

1. INLEDNING

Den 1 augusti 2000 antog kommissionen ett förslag till rådets förordning om gemenskapspatentet¹. Kommissionen föreslog att ett enhetligt gemenskapspatent skapas som existerar vid sidan av de nationella patent som meddelas av nationella patentbyråer i medlemsstaterna och de europeiska patent som meddelas inom ramen för den europeiska patentkonventionen (EPC) av Europeiska patentverket (EPO). Eftersom ett välfungerande centraliserat patentsystem redan inrättades i Europa genom EPC på 1970-talet var tanken att gemenskapspatentet också skulle meddelas av EPO. Användare av patentsystemet skulle fritt kunna välja vilken typ av patentskydd som bäst passar deras behov.

Kommissionens förslag syftade till att skapa ett gemenskapspatent som skulle vara attraktivt för användarna av patentsystemet i Europa, särskilt genom att erbjuda förenklade och kostnadseffektiva översättningsarrangemang. Kommissionen föreslog särskilt att efter att EPO meddelat ett gemenskapspatent på något av EPO:s officiella språk (engelska, franska eller tyska) och offentliggjort det på detta språk, tillsammans med en översättning av patentkraven till EPO:s två övriga officiella språk, ska gemenskapspatentet träda i kraft i hela unionen.

Förslaget diskuterades utförligt på rådets möten, men man nådde inte den enhällighet som krävs. Den 26 november 2001 drogs slutsatsen att på grund av olika aspekter på förslaget till gemenskapspatent, ”bland annat om språkordningen” och trots ”alla ansträngningar lyckades man inte uppnå enighet vid detta rådsmöte”². Den 20 december 2001 föreslog det belgiska ordförandeskapet en kompromiss om översättningsarrangemangen, men medlemsstaterna kunde inte nå en enhällig överenskommelse om den heller³.

Den 3 mars 2003 antog kommissionen en gemensam politisk strategi för gemenskapspatentet. Den gick ut på att patenthavarna måste tillhandahålla översättningar av patentkraven till alla medlemsstaternas officiella språk⁴. Ett sådant arrangemang skulle ha blivit mycket dyrare för patenthavarna än kommissionens ursprungliga förslag och skulle ha lett till praktiska svårigheter att tillhandahålla många översättningar inom en begränsad tid. Det avvisades därför av alla användare av patentsystemet som för dyrt och för riskabelt.

Till följd av detta drog rådet slutsatsen, både den 28 november 2003⁵ och den 11 mars 2004⁶, att på grund av översättningsordningen kan det inte nå en politisk överenskommelse om den

---

¹ Förslag till rådets förordning om gemenskapspatent - KOM(2000) 412, 1.8.2000.

² Pressmeddelande från rådets 2389:e möte - Inre marknaden, konsumentfrågor och turism, 14400/01, 26.11.2001.

³ Pressmeddelande från rådets 2403:e möte - Inre marknaden, konsumentfrågor och turism, 15489/01, 20.12.2001.

⁴ Gemensam politisk strategi, punkt 2.3: ”...skall den sökande, när patentet meddelas, lämna in en översättning av alla patentkrav till samtliga officiella gemenskapsspråk, utom i det fall då en medlemsstat avstår från översättning till sitt språk. Översättningarna skall arkiveras hos EPO och kostnaden skall betalas av den sökande...”, se rådets dokument 6874/03.

⁵ Pressmeddelande från rådets 2547:e möte - Konkurrenskraft (inre marknaden, industri och forskning), 15141/03, 26-27.11.2003.

⁶ Pressmeddelande från rådets 2570:e möte - Konkurrenskraft (inre marknaden, industri och forskning), 6648/04, 11.3.2004.

föreslagna förordningen om gemenskapspatent, trots sin gemensamma politiska strategi från mars 2003.

Diskussionerna togs upp igen i rådet när kommissionen antog sitt meddelande "Förbättrat patentsystem i Europa" i april 2007⁷. I meddelandet bekräftades kommissionens åtagande att skapa ett gemenskapspatent. I meddelandet erbjöd man sig dessutom att tillsammans med medlemsstaterna försöka finna översättningslösningar som minskar kostnaderna och samtidigt underlättar spridningen av patentinformationen på alla unionens officiella språk. Kommissionen påpekade att särskilt de pågående maskinöversättningsprojekten förtjänar att uppmärksammas.

Dessa idéer diskuterades först med medlemsstaterna under det slovenska ordförandeskapet 2008⁸. Den 23 maj 2008 presenterade ordförandeskapet ett omarbetat förslag till förordning om gemenskapspatent⁹ utifrån det ursprungliga förenklade översättningsarrangemang som kommissionen föreslagit år 2000 med vissa nya inslag. En sökande skulle enligt detta förslag kunna ansöka om gemenskapspatent på vilket som helst av unionens officiella språk. Kostnaderna för att översätta denna ansökan till ett av EPO:s tre språk skulle för sökande från de medlemsstater som har ett annat språk än EPO ersättas av systemet. Ett system med maskinöversättningar skulle garantera att EU-patenten och ansökningarna om dem översattes till alla unionens officiella språk för att ge patentinformation och utan någon rättslig verkan. En fullständig översättning av EU-patentet skulle enbart krävas vid en tvist. Dessa förslag diskuterades ingående i rådets arbetsgrupp för immaterialrätt (patent) under de olika ordförandeskapen 2008 och 2009.

I december 2009 antog rådet slutsatser om ett "Förbättrat patentsystem i Europa"¹⁰ och en allmän riktlinje för förslaget till förordning om Europeiska unionens patent¹¹ (ändring från "gemenskapspatent" till "EU-patent" på grund av att Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009). Översättningsarrangemangen för EU-patentet kom dock inte med i rådets slutsatser, på grund av ändringen av den rättsliga grunden för att skapa ett EU-patent enligt Lissabonfördraget.

I enlighet med artikel 118 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kan EU-patentet inrättas som en europeisk immateriell rättighet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Enligt artikel 118 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt krävs det dock ett särskilt lagstiftningsförfarande med enhällighet för att fastställa språkarrangemangen för patenten.

Mot bakgrund av detta antog kommissionen den 30 juni 2010 ett förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent¹². Förslaget åtföljdes av en konsekvensbedömning med analys av olika alternativ för tänkbara översättningsarrangemang. Efter en noggrann analys drog kommissionen slutsatsen att det bästa alternativet ändå var de översättningsarrangemang som beskrivs i det omarbetade förslaget till förordning om gemenskapspatent av den 23 maj 2008¹³. Denna språkordning är förenklad och

---

⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet - KOM(2007) 165.

⁸ Rådets dokument 6985/08 och 8928/08.

⁹ Rådets dokument 9465/08.

¹⁰ Rådets dokument 17229/09.

¹¹ Rådets dokument 16113/09 Add 1.

¹² Förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för Europeiska unionens patent - KOM(2010) 350, 30.6.2010.

¹³ Rådets dokument 9465/08.

kostnadseffektiv. Den innebär mest kostnadsbesparingar för användarna och ger samtidigt rättssäkerhet. Ordningen bygger också på det välfungerande systemet inom EPO och ger mest flexibilitet för de sökande.

Förslaget diskuterades i rådets arbetsgrupp för immaterialrätt (patent) den 14 juli, 28 juli och 7–8 september 2010. Vid det första mötet i arbetsgruppen framkom det att flera delegationer hade grundläggande invändningar mot förslaget. Några delegationer fastslog att en kompromiss inte var möjlig. En delegation presenterade ett alternativt förslag¹⁴ som inte fick mycket stöd från övriga delegationer.

Det belgiska ordförandeskapet vidtog alla ansträngningar för att nå en enhällig överenskommelse om översättningsarrangemangen för EU-patent. Den 29 september 2010 hade det informella rådet (konkurrens) ett första åsiktsbyte om kommissionens förslag, där det diskuterades möjliga kompromisstexter som ordförandeskapet föreslagit. Även om en stor majoritet av medlemsstaterna stödde kommissionens förslag och kompromisstexterna motsatte sig flera delegationer det starkt. Den 6 oktober 2010 föreslog ordförandeskapet att rådet skulle anta politiska riktlinjer¹⁵ som innefattade en kompromisslösning. Kompromisslösningen byggde på kommissionens förslag och beaktade inslag från det alternativa förslaget.

Den 11 oktober 2010 kunde rådet inte nå en överenskommelse om översättningsarrangemangen utifrån utkastet till politiska riktlinjer. Ordförandeskapet fortsatte dock att arbeta på en lösning som skulle kunna godtas av alla medlemsstater. Utifrån bilaterala diskussioner med delegationerna föreslog ordförandeskapet en andra kompromisslösning den 8 november 2010¹⁶. Ytterligare kompromisser lades till utkastet till politiska riktlinjer den 9 november 2010¹⁷.

Utkastet till politiska riktlinjer var den enda punkten på dagordningen för det extrainsatta mötet för rådet (konkurrens) som sammankallades av ordförandeskapet den 10 november 2010. Trots ordförandeskapets alla ansträngningar och de eftergifter som många delegationer gjorde kunde flera medlemsstater inte godta den föreslagna slutliga kompromissen och enhällighet kunde inte nås.

Under rådets möte den 11 oktober 2010 angav flera medlemsstater att de var beredda att överväga möjligheten att inrätta ett enhetligt patent inom ramen för ett fördjupat samarbete, om rådet inte skulle kunna nå en överenskommelse före slutet av 2010. Denna avsikt bekräftades den 9 november 2010 när fem delegationer sände ett brev till kommissionen där de fastslog att om förhandlingarna om en lämplig översättningsordning för EU-patent skulle vara fortsatt blockerade vid rådets möte den 10 november stod det klart att europeiska företag skulle berövas en enhetlig EU-patenträtt för överskådlig framtid. Dessa medlemsstater bad att kommissionen skulle överväga om det gick att föreslå ett fördjupat samarbete på området, om kommissionen skulle få en begäran om att föreslå ett sådant samarbete inom en snar framtid. Vid mötet i rådet (konkurrens) den 25 november 2010 uttryckte ett antal medlemsstater sitt intresse för att upprätta ett fördjupat samarbete, medan andra uttryckte motsatsen.

---

¹⁴ Rådets dokument 13031/10.

¹⁵ Rådets dokument 14377/10.

¹⁶ Rådets dokument 15395/10.

¹⁷ Rådets dokument 15395/10 ADD 1.

Vid mötet i rådet (konkurrenskraft) den 10 november 2010 noterades att det inte fanns enhällighet för att kunna gå vidare med förslaget till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent.¹⁸ Det bekräftades på mötet i rådet (konkurrenskraft) den 10 december 2010 att det fanns oöverstigliga svårigheter som för tillfället och inom överskådlig framtid gör det omöjligt att fatta ett enhälligt beslut. Följden blir att målen med de föreslagna förordningarna, nämligen att skapa ett enhetligt patentskydd i hela Europeiska unionen, inte kan uppnås inom rimlig tid genom tillämpning av de relevanta bestämmelserna i fördragen.

Tolv medlemsstater (Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Slovenien, Sverige och Tyskland) har riktat en formell begäran till kommissionen där de uttrycker att de vill upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan för att skapa ett enhetligt patentskydd och att kommissionen ska överlämna ett förslag till rådet om detta.

Detta förslag är kommissionens svar på denna begäran.

2. RÄTTSLIG GRUND FÖR FÖRDJUPAT SAMARBETE

Fördjupat samarbete regleras av artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 326-334 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Detta förslag från kommissionen till rådets beslut om bemyndigande av fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd bygger på artikel 329.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. ÅTGÄRDER FÖR ATT GENOMFÖRA FÖRDJUPAT SAMARBETE

Kommissionens förslag till rådets beslut handlar om bemyndigande av fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd. Förslag till särskilda åtgärder för att genomföra fördjupat samarbete kommer att överlämnas först sedan rådet har gett bemyndigande till fördjupat samarbete.

Det är ändå lämpligt att redogöra för några huvuddrag i de planerade genomförandeåtgärderna. Eftersom det inte går att skapa ett enhetligt patentskydd utan överenskommelse om tillämpliga översättningsarrangemang bör såväl de materiella bestämmelserna för det enhetliga patentet (artikel 118 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) och översättningsarrangemangen (artikel 118 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) ingå i de planerade genomförandeåtgärderna.

De planerade genomförandeåtgärderna bör därför omfatta följande delar:

- (1) Ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om att skapa ett enhetligt patentskydd. Förslaget kan bygga på den text (allmän riktlinje) som rådet enades om

---

¹⁸ Pressmeddelande från rådets extrainsatta möte – Konkurrenskraft (inre marknaden, industri, forskning och rymdfrågor), 16041/10, 10.11.2010.

på sitt möte den 4 december 2009¹⁹ samt vissa delar av utkastet till politiska riktlinjer som föreslogs av det belgiska ordförandeskapet, i synnerhet följande:

- Det enhetliga patentskyddet ska vara valfritt för patentsystemets användare och bör samexistera med nationella och europeiska patent. Det enhetliga patentet bör vara en särskild kategori av europeiskt patent, meddelas av Europeiska patentverket och ange vilka medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete i enhetlig form.
  - Därför skulle ett enda förfarande i enlighet med EPC tillämpas för enhetliga patent och alla andra europeiska patent. Innan patentet har meddelats ska de sökande kunna välja mellan i) ett europeiskt patent som gäller i de deltagande medlemsstater där patentet skulle ha enhetlig karaktär, ii) ett europeiskt patent som gäller i de deltagande medlemsstater där patentet skulle ha enhetlig karaktär, men som även omfattar andra utvalda stater som är fördragsslutande parter i EPC, eller iii) ett europeiskt patent som endast omfattar utvalda stater som är fördragsslutande parter i EPC.
  - Det enhetliga patentet ska vara oberoende och ge likvärdigt skydd i alla deltagande medlemsstater. Det kan endast meddelas, överlåtas, upphävas eller upphöra för dessa territorier som helhet.
- (2) Ett förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för enhetliga patent. Förslaget skulle överta huvuddelarna från kommissionens förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent²⁰ samt vissa delar av utkastet till politiska riktlinjer som föreslogs av det belgiska ordförandeskapet, i synnerhet följande:
- Beskrivningen av det enhetliga patentet är tänkt att offentliggöras av EPO i enlighet med artikel 14.6 i EPC. Om inte annat föreskrivs i eventuella övergångsbestämmelser som anses nödvändiga krävs inga ytterligare översättningar. Eventuella ytterligare översättningskrav enligt övergångsbestämmelserna ska vara proportionella och endast krävas temporärt och inte ha något rättsligt värde, vilket ska garantera rättssäkerhet för patentsystemets användare. I vilket fall som helst ska övergångsbestämmelserna upphöra när det finns maskinöversättningar av hög kvalitet, som ska omfattas av en objektiv kvalitetsgranskning.
  - Översättningarna ska inte ha något rättsligt värde, vilket ska garantera rättssäkerhet för patentsystemets användare.
  - I händelse av tvist om ett enhetligt patent måste patenthavaren på egen bekostnad tillhandahålla en fullständig manuell översättning av patentbeskrivningen.
    - (a) till ett av de officiella språken i den medlemsstat i vilken antingen det påstådda intrånget skedde eller där den som påstås göra intrång har hemvist (den som påstås göra intrång får välja), samt

---

¹⁹ Rådets dokument 16113/09.

²⁰ KOM(2010) 350.

- (b) till förfarandespråket i den domstol som behandlar tvisten (om domstolen så begär).
- Det ska inrättas ett system för ersättning av kostnaderna för översättning av patentansökningar som lämnas in på något av unionens officiella språk till ett av EPO:s officiella språk i början av förfarandet. Detta ska gälla för sökande som bor i medlemsstater som har ett annat officiellt språk än något av EPO:s officiella språk, utöver det system som redan finns för andra europeiska patent, inklusive ekonomiskt och tekniskt stöd för att förbereda översättningarna.

4. BEDÖMNING AV DE RÄTTSLIGA VILLKOREN FÖR FÖRDJUPAT SAMARBETE

4.1. Beslut om bemyndigande som sista utväg och deltagande av minst nio medlemsstater

I artikel 20.2 i fördraget om Europeiska unionen fastställs att ett beslut om bemyndigande av ett fördjupat samarbete ska antas av rådet som en sista utväg, om det fastställer att de mål som eftersträvas genom samarbetet inte kan uppnås inom rimlig tid av hela unionen och förutsatt att minst nio medlemsstater deltar i samarbetet.

Vid mötet i rådet (konkurrenskraft) den 10 november 2010 noterades att det inte fanns enhällighet för att kunna gå vidare med förslaget till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent.²¹ Det bekräftades på rådets möte den 10 december 2010 att det fanns oöverstigeliga svårigheter som för tillfället och inom överskådlig framtid gör det omöjligt att fatta ett enhälligt beslut.

Det krävs översättningsarrangemang för att skapa ett enhetligt patentskydd, men det har fastställts att målen med förordningen om EU-patent inte kan uppnås inom rimlig tid genom tillämpning av de relevanta bestämmelserna i fördragen. Följden är att ingen annan lösning kan hittas för att skapa ett enhetligt patentskydd inom hela unionen och därför är fördjupat samarbete den sista utvägen.

Kommissionen har tagit emot en begäran från tolv medlemsstater där de uttrycker att de vill upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan för att skapa ett enhetligt patentskydd. Medlemsstaterna bekräftade sin begäran under mötet i rådet (konkurrenskraft) den 10 december 2010.

4.2. Område som omfattas av fördraget

I artikel 329.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastställs att fördjupat samarbete kan upprättas "på något av de områden som avses i fördragen". Att åtgärder ska föreskrivas för att skapa europeiska immateriella rättigheter nämns uttryckligen i artikel 118 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Att skapa ett enhetligt patentskydd är ett tillräckligt homogent och strukturerat ämne för att det ska utgöra ett väldefinierat område enligt betydelsen i fördragen, på vilket fördjupat samarbete kan upprättas.

---

²¹ Pressmeddelande från rådets extrainsatta möte – Konkurrenskraft (inre marknaden, industri, forskning och rymdfrågor), 16041/10, 10.11.2010.

I artikel 20.1 i fördraget om Europeiska unionen fastställs att fördjupat samarbete endast kan upprättas "inom ramen för unionens icke-exklusiva befogenheter". Enhetligt patentskydd ingår inte i listan över exklusiva befogenheter i artikel 3.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Den rättsliga grunden för lagstiftning på området immateriella rättigheter (artikel 118 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) ingår i kapitlet om tillnärmning av lagstiftning och hänvisning görs särskilt till den inre marknadens upprättande och funktion, vilket är en av unionens delade befogenheter (artikel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Skapandet av ett enhetligt patentskydd med tillämpliga översättningsarrangemang faller därför inom ramen för unionens icke-exklusiva befogenheter. Åsikten att endast unionen kan skapa ett enhetligt patentskydd inom unionen gör inte skapandet av ett sådant enhetligt patentskydd till en fråga med exklusiv befogenhet. Alla argument för motsatsen innebär endast en förvirring av begreppen för tilldelning av befogenheter (vilket i detta fall är befogenhet att föreskriva åtgärder för att skapa europeiska immateriella rättigheter för att ge enhetligt skydd i hela unionen) och det sätt som befogenheterna utövas på av unionen.

4.3. Att främja unionens mål, skydda dess intressen och stärka dess integrationsprocess

4.3.1. Att främja unionens mål

Två av unionens mål som beskrivs i artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen är av särskild betydelse för patentområdet:

- Upprättandet av en inre marknad.
- Främjandet av vetenskapliga och tekniska framsteg.

Upprättandet av en inre marknad

Den inre marknaden omfattar ett område utan inre gränser och där den fria rörligheten för varor säkerställs (artikel 26.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). För detta ändamål ska unionen besluta om åtgärder i syfte att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl (artikel 26.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Att skapa "europeiska immateriella rättigheter" är en sådan åtgärd. I artikel 118 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastslås uttryckligen att sådana rättigheter ska skapas inom "ramen för den inre marknadens upprättande eller funktion".

De nuvarande nationella patentsystemen i medlemsstaterna och det europeiska patentsystemet har lett till ett fragmenterat system för patentskydd i Europa. Huvudorsaken är att nationella patent och europeiska patent ger territoriellt begränsat skydd utan att omfatta hela den inre marknaden, på en enhetlig grund, därför att

- det skydd som ges av ett nationellt patent är begränsat till den medlemsstats territorium där det har meddelats,
- den territoriella omfattningen av ett europeiskt patent beror på om patenthavaren har beslutat att validera det europeiska patentet i en eller flera medlemsstater där patentet gäller som ett nationellt patent (vilket kräver handläggning av den nationella patentbyrå och kontroll av efterlevnaden vid nationella domstolar).

Det finns omfattande belägg för att patenthavare i praktiken endast söker patentskydd för sina uppfinningar i ett fåtal medlemsstater²². De verkar avstå från att söka patentskydd i stora delar av unionen på grund av höga kostnader och krångel som orsakas av översättningskostnader, valideringskrav, officiella avgifter (för offentliggörande och årliga avgifter för upprätthållande) och krav på auktoriserade ombud (se avsnitt 5.2.2 nedan).

Att skapa ett enhetligt patent för en grupp medlemsstater skulle förbättra nivån på patentskyddet genom skapandet av en rättighet som ger ett enhetligt skydd på de deltagande medlemsstaternas territorier. På dessa medlemsstaters territorier skulle användarna av det europeiska patentsystemet ha tillgång till ett patent som ger ett enhetligt patentskydd och undvika kostnaderna och krånglet. Ett enhetligt patent skulle därför ytterligare främja unionens mål att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl, även om endast ett begränsat antal medlemsstater deltar.

I de medlemsstater som väljer att inte delta i det fördjupade samarbetet skulle regelverket för patent förbli oförändrat. Det innebär att uppfinnare som söker patentskydd i medlemsstater som inte deltar måste validera sitt europeiska patent för dessa territorier med åtföljande kostnader för översättning och andra transaktionskostnader. Ett europeiskt patent för de deltagande medlemsstater där patentet skulle ha enhetlig karaktär skulle också kunna omfatta utvalda icke deltagande medlemsstater. Det skulle på så sätt vara möjligt att få patentskydd i hela unionen.

Dessutom skulle uppfinnare som är bosatta i icke deltagande medlemsstater kunna dra nytta av det enhetliga patentskyddet i det område som består av de deltagande medlemsstaternas territorier (för en mer detaljerad förklaring, se avsnitt 4.6). Som en följd skulle det bli enklare att få patentskydd i hela unionen och kostnaderna för ett sådant skydd skulle sänkas drastiskt för uppfinnarna, både från deltagande och icke deltagande medlemsstater. Därför väntas långt fler uppfinnare söka patentskydd i hela unionen än vad som nu är fallet.²³ Det skulle vara till nytta för den inre marknads funktion.

Främjandet av vetenskapliga och tekniska framsteg

Det är allmänt erkänt att enkel tillgång till patentskydd stimulerar forskning och utveckling (FoU).²⁴ Benägenheten hos enskilda uppfinnare, innovativa små och medelstora företag och storföretag att investera i FoU beror i stor utsträckning på möjligheten att säkra en exklusiv rättighet till eventuella uppfinningar, för att garantera en rimlig avkastning på sin investering. Enkel tillgång till ett mer kostnadseffektivt, enkelt och rättssäkert patentsystem är därför av största vikt för att främja vetenskapliga och tekniska framsteg inom unionen.

Det nuvarande fragmenterade patentsystemet i Europa bidrar inte till att skapa rätt villkor för att stimulera FoU. Det befintliga patentsystemet uppfattas av företagen – särskilt de små och medelstora – som för dyrt och krångligt²⁵.

Skapandet av ett enhetligt patent kommer att innebära stora fördelar för patentsystemets användare i form av enklare tillgång, bättre kostnadseffektivitet, förenkling och förbättrad

---

²² I genomsnitt valideras ett europeiskt patent endast i fem medlemsstater, se konsekvensbedömningen som åtföljer kommissionens förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent - SEK(2010) 796, s. 12 - med hänvisningar.

²³ Se avsnitt 5.2.1 nedan.

²⁴ Guellec/van Pottelsberghe, *The Economics of the European Patent System*, OUP 2007.

²⁵ Se till exempel kommissionens samråd om den framtida patentpolitiken i Europa från 2006.

rättssäkerhet. Det blir inte bara enklare och billigare att få patentskydd på de deltagande medlemsstaternas territorier, utan också enklare och billigare att få patentskydd för hela unionen enligt vad som förklaras ovan. Dessa förbättrade villkor kommer att bidra till att stimulera investeringar i FoU och därmed främja vetenskapliga och tekniska framsteg i hela unionen. Eftersom användare i icke deltagande medlemsstater också skulle dra nytta av ett enhetligt patentskydd kan positiva effekter väntas inom FoU även i icke deltagande medlemsstater.

4.3.2. Att skydda dess intressen och stärka dess integrationsprocess

Skydd av unionens intressen

På grund av fragmenteringen av den inre marknaden till följd av de höga kostnaderna för patentskydd i unionen kan inte uppfinnarna i unionen dra full nytta av fördelarna med den inre marknaden. Det gäller särskilt om uppfinnarna söker optimalt skydd i hela unionen. Det innebär nackdelar jämfört med andra stora ekonomier som USA, Japan och Kina. Det kan framför allt vara attraktivare för en uppfinnare att söka patentskydd i ekonomier med stora konsumentmarknader och enhetliga skyddssystem, som USA. Situationen får negativa konsekvenser för unionens konkurrenskraft, eftersom uppfinningsrelaterad verksamhet genererar ett humankapital som ofta är mer rörligt än inom andra branscher. De nuvarande, mindre fördelaktiga förhållandena för innovation gör unionen till ett mindre attraktivt område för att skapa och uppfinna, både för europeiska och icke europeiska uppfinnare. Fördjupat samarbete inom området enhetligt patentskydd för en grupp medlemsstater skulle därför skydda unionens intressen, eftersom det skulle förbättra dess konkurrenskraft och dragningskraft för resten av världen.

Att stärka unionens integrationsprocess

Fördjupat samarbete inom området enhetligt patentskydd för en grupp medlemsstater skulle också öka integrationen mellan de deltagande medlemsstaterna och även mellan deltagande och icke deltagande medlemsstater jämfört med den nuvarande situationen.

I stället för 27 rättssystem med olika krav på validering och underhåll under skedet efter meddelandet av patentet kan användarna välja mellan ett enhetligt patent som omfattas av ett rättssystem och ett europeiskt eller nationellt patent som omfattas av olika nationella rättssystem, vilket skulle ge större harmonisering inom patentområdet och stärka integrationen i de deltagande medlemsstaterna.

På grund av kostnaderna och krånglet i det nuvarande systemet valideras europeiska patent i genomsnitt i fem medlemsstater. Det skapar patenträttsliga "gränser" inom unionen. Med ett enhetligt patent skulle de patenträttsliga gränserna mellan de deltagande medlemsstaterna försvinna. Eftersom de sammanlagda kostnaderna och komplikationerna med att få patentskydd i hela unionen kraftigt skulle minska är det också troligt att fler uppfinnare skulle söka patentskydd i form av ett europeiskt patent, även i de medlemsstater som inte deltar i det fördjupade samarbetet²⁶.

Detta är desto troligare eftersom uppfinnare har intresse av att få patentskydd i hela unionen för att skydda uppfinningar mot produkter från tredjeländer som kommer ut på den inre marknaden och gör intrång på deras patent. För närvarande går det inte att beslagta sådana

---

²⁶ Se avsnitt 5.2.1 nedan.

produkter vid unionens yttre gränser enligt EU:s tullregler för gränspassage, om dessa produkter importerats via medlemsstater där patenthavaren inte har validerat sitt patent. Det gör det mycket svårare att skydda sig mot import av produkter från tredjeländer som gör intrång på patent. Det är troligt att när de sammanlagda kostnaderna kraftigt minskar kommer fler patenthavare som drabbas av detta att söka mer omfattande skydd. Fördjupat samarbete skulle därför stärka integrationen på området patentskydd inom unionen.

Ett enhetligt patentskydd skulle därför stärka integrationen mellan de deltagande medlemsstaterna genom att ge ett gott patentskydd över gränserna mellan de deltagande medlemsstaterna. Genom att det enhetliga patentet ger ett enhetligt patentskydd i de deltagande medlemsstaterna skapas ett område utan "kryphål" med önskade effekter som fragmentering av den inre marknaden, och de som "åker snålskjuts" genom att göra intrång kan stoppas. När det gäller integrationen mellan de deltagande medlemsstaterna och de icke deltagande medlemsstaterna väntas också positiva effekter, eftersom användare från icke deltagande medlemsstater också skulle dra nytta av det enhetliga patentet och tillgången till enhetligt patentskydd i de deltagande medlemsstaterna. Detta skulle också bidra till att öka den gränsöverskridande näringsverksamheten mellan deltagande och icke deltagande medlemsstater.

4.4. Överensstämmelse med fördragen och unionsrätten

Enligt artikel 326 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt måste fördjupat samarbete överensstämma med fördragen och unionsrätten. När det gäller att skapa ett enhetligt patentskydd skulle ett fördjupat samarbete ta hänsyn till det befintliga regelverket.

För det första skulle samarbetet upprättas inom ett område som omfattas av unionens delade befogenheter (artikel 4.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – se avsnitt 4.2 ovan).

För det andra finns det i dag endast ett begränsat antal rättsakter i unionen enligt betydelsen i artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, varav ingen omfattar skapandet av europeisk immaterialrätt för ett enhetligt skydd i hela unionen.

Med undantag för Europaparlamentets och rådets direktiv 98/44/EG av den 6 juli 1998 om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar²⁷ finns ingen tillnärmning av materiell patenträtt på unionsnivå. Direktivet föreskriver främst harmoniserade kriterier för patenterbarhet och undantag från patenterbarhet för biotekniska uppfinningar. Unionens lagstiftande organ har antagit lagstiftning om förlängning av giltighetstider för patent för vissa typer av patenterade uppfinningar. Instrumenten för detta är förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggskydd för växtskyddsmedel²⁸ och förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggskydd för läkemedel²⁹.

Fördjupat samarbete på patentområdet skulle inte leda till diskriminering. Tillgången till det enhetliga patentet ska vara öppen för användare av patentsystemet från hela unionen, oavsett de sökandes nationalitet, bostadsort eller etableringsort. Å andra sidan ska användarna kunna fortsätta att få patentskydd i icke deltagande medlemsstater genom att ange dessa

---

²⁷ EGT L 213, 30.7.1998, s. 13.

²⁸ EGT L 198, 8.8.1996, s. 30–35.

²⁹ EUT L 152, 16.6.2009, s. 1–10.

medlemsstater som tillägg till den enhetliga förteckningen över de deltagande medlemsstaterna.

Alla användare ska dessutom kunna validera sitt europeiska patent för både de deltagande och de icke deltagande medlemsstaternas territorier på samma villkor. Samma patent för samma uppfinning ska alltså meddelas av EPO utan extra förvaltningsbörda eller extra kostnader. Användarna ska betala de aktuella avgifterna för att EPO meddelar deras patent och ska fortfarande, innan patentet har meddelats, kunna välja mellan i) ett europeiskt patent som gäller i de deltagande medlemsstater där patentet skulle ha enhetlig karaktär, ii) ett europeiskt patent som gäller i de deltagande medlemsstater där patentet skulle ha enhetlig karaktär, men som även omfattar andra utvalda stater som är fördragsslutande parter i EPC, eller iii) ett europeiskt patent som endast omfattar utvalda stater som är fördragsslutande parter i EPC.

4.5. Ingen negativ inverkan på den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen; inget hinder för eller diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna; ingen snedvridning av konkurrensen

4.5.1. Ett fördjupat samarbete får inte negativt påverka den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen

Enligt artikel 326 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får ett fördjupat samarbete inte negativt påverka den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen.

Som förklaras ovan skulle skapandet av ett enhetligt patentskydd för en grupp medlemsstater bidra till den inre marknadens funktion³⁰. Ett enhetligt patentskydd med likvärdig effekt i de deltagande medlemsstaterna minskar de nuvarande problem som orsakas av det fragmenterade patentsystemet i de deltagande medlemsstaterna. I synnerhet kommer patenthavarna att kunna stoppa varor och produkter från tredjeländer som innebär intrång från att komma in i de deltagande medlemsstaterna och att kunna anpassa produktion, licensiering och affärsmetoder till marknaderna i de deltagande medlemsstaterna.

Den inre marknadens funktion skulle också förbättras för de icke deltagande medlemsstaterna enligt vad som förklaras ovan, eftersom det är troligt att fler uppfinnare skulle söka patentskydd i hela unionen.

Enligt vad som förklaras mer detaljerat i avsnitt 4.6 nedan skulle dessutom likvärdig tillgång till ett enhetligt patentskydd garanteras alla patenthavare, oavsett om de kommer från deltagande eller icke deltagande medlemsstater. Ett enhetligt patentskydd som omfattar de deltagande medlemsstaternas territorier skulle vara ett ytterligare instrument, tillgängligt för alla patenthavare i unionen och kan enbart förbättra den nuvarande situationen i fråga om den inre marknadens funktion. Detta skulle också bidra till att förbättra den ekonomiska sammanhållningen.

Mer allmänt skulle inte den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen påverkas negativt av ett enhetligt patentskydd, i synnerhet som en näringsidkares etableringsort kommer att vara oväsentlig för tillgången till enhetligt patentskydd (och tillhörande fördelar med förenkling och kostnadsbesparingar).

---

³⁰ Se avsnitt 4.3.1 ovan.

4.5.2. *Fördjupat samarbete får inte innebära något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna eller leda till snedvridning av konkurrensen dem emellan*

Enligt artikel 326 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte fördjupat samarbete innebära något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna eller leda till snedvridning av konkurrensen dem emellan.

Som förklaras ovan skulle skapandet av ett enhetligt patentskydd för en grupp medlemsstater bidra till den inre marknadens funktion och särskilt till den fria rörligheten för varor. Dagens fragmentering där det finns patenträttsliga "gränser" mellan medlemsstaterna (på grund av den begränsade territoriella giltigheten för nuvarande patenträtter) skulle försvinna i de deltagande medlemsstaterna. När det gäller handel mellan deltagande medlemsstater och icke deltagande medlemsstater bör situationen också förbättras, då fler uppfinnare troligen kommer att söka skydd i hela unionen än vad som nu är fallet³¹.

Dessutom (vilket förklaras närmare i avsnitt 4.6 nedan) kommer fördjupat samarbete på området enhetligt patentskydd inte att innebära något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna. Det enhetliga patentsystemet kommer att vara öppet såtillvida att uppfinnare och innovativa företag från icke deltagande medlemsstater kommer att ha tillgång till enhetligt patentskydd när de söker patentskydd i de deltagande medlemsstaterna, på samma villkor som sina motsvarigheter från de deltagande medlemsstaterna. När det gäller patentskydd i icke deltagande medlemsstater kommer inget hinder eller någon diskriminering i handeln att skapas, eftersom alla användare kommer att behöva validera sitt europeiska patent i de staterna eller skaffa nationella patent, oavsett om de kommer från deltagande eller icke deltagande medlemsstater.

När det gäller kravet att fördjupat samarbete inte får snedvrیدا konkurrensen kommer konkurrensen inte att snedvridas varken mellan medlemsstaterna eller mellan näringsidkare.

Ett enhetligt patentskydd som skapas inom ramen för ett fördjupat samarbete skulle i synnerhet inte påverka konkurrensen mellan medlemsstaterna om investeringar från innovativa företag. Ramvillkoren för innovativa företag skulle förbättras i hela unionen tack vare besparingar på patentkostnader, enligt vad som beskrivits ovan. Eftersom en näringsidkares etableringsort kommer att vara oväsentlig för tillgången till enhetligt patentskydd (och tillhörande kostnadsbesparingar), kommer det inte att vara avgörande om en viss medlemsstat deltar i det fördjupade samarbetet eller inte för ett beslut om en investering ska göras i den medlemsstaten.

När det gäller konkurrensen mellan företag från deltagande och icke deltagande medlemsstater skulle skapandet av ett enhetligt patentskydd förbättra ramvillkoren för innovativa företag i hela unionen. Antalet patent som gäller i både deltagande och icke deltagande medlemsstater bör öka, eftersom patenthavare kan vilja skaffa ett enhetligt patent för deltagande medlemsstater, och samtidigt dra nytta av kostnadsbesparingarna från att använda det enhetliga patentet till att skaffa europeiskt patent för de icke deltagande medlemsstaterna. Enligt vad som förklarats ovan är detta särskilt troligt inom de näringsgrenar som drabbas av import av produkter från tredjeländer som gör intrång på europeiska patent, eftersom endast ett heltäckande skydd vid alla unionens yttre gränser kan

---

³¹ Se avsnitten 4.3.2 och 5.2.1.

göra att patenthavare effektivt kan tillämpa EU:s tullregler för gränspassage och få dessa produkter beslagtagna vid alla de yttre gränserna.

4.6. Respekt för icke deltagande medlemsstaters rättigheter

Enligt artikel 327 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt krävs att fördjupat samarbete ska respektera de icke deltagande medlemsstaternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter.

Fördjupat samarbete på patentområdet kommer fullt ut att respektera de icke deltagande medlemsstaternas rättigheter. Tillgången till det enhetliga patentet ska vara öppen för användare av patentsystemet från hela unionen, oavsett de sökandes nationalitet, bostadsort eller etableringsort. Å andra sidan ska användarna kunna fortsätta att få patentskydd i icke deltagande medlemsstater genom att skaffa ett europeiskt patent för dessa medlemsstater eller, vilket är mindre troligt, genom att skaffa nationella patent. Därför kommer tillgången för uppfinnare och innovativa företag från icke deltagande medlemsstater till det enhetliga patentet att vara identisk med den för deltagande medlemsstater.

De deltagande medlemsstaterna kommer därför att skapa ett enhetligt patentskydd i hela området för fördjupat samarbete. Icke deltagande medlemsstaters rätt att ha kvar kraven på patentskydd på sina territorier påverkas inte. De kan till exempel fortsätta att kräva översättningar av europeiska patent som ett krav för validering på sitt nationella territorium.

Det bör understrykas att ett enhetligt patent inte skulle leda till diskriminering mellan användare från deltagande medlemsstater och icke deltagande medlemsstater: användare från icke deltagande medlemsstater kommer att ha tillgång till enhetligt patentskydd när de söker patentskydd (och därmed tillgång till marknaderna för sina innovativa produkter) i de deltagande medlemsstaterna, på samma villkor som användare från de deltagande medlemsstaterna. När det gäller patentskydd i icke deltagande medlemsstater kommer alla användare att behöva validera sitt europeiska patent i de staterna eller skaffa nationella patent.

Sökande från icke deltagande medlemsstater kommer också att dra nytta av ersättningen för kostnaderna för översättningar av inlämnade ansökningar från ett nationellt språk till något av EPO:s arbetsspråk, på samma sätt som sökande från deltagande medlemsstater. Dessutom kommer de personer från icke deltagande medlemsstater som påstås göra intrång också att dra nytta av kravet att få en fullständig manuell översättning vid en tvist. Följaktligen kommer det inte att bli någon diskriminering mellan användare från deltagande och icke deltagande medlemsstater.

Slutligen kan det noteras att fördjupat samarbete om enhetligt patentskydd inte ger upphov till några frågor om konsumtion av patenträttigheter. Den fria rörligheten för varor mellan deltagande och icke deltagande medlemsstater kommer inte att påverkas. Enligt EG-domstolens rättspraxis kräver konsumtion av patenträttighet eller annan immateriell eller industriell rättighet att det skyddade föremålet har släppts ut på marknaden i unionen (eller i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) av rättighetsinnehavaren själv eller med dennes samtycke. När det gäller patent har domstolen fastställt att fördragets regler om den fria rörligheten för varor, däribland bestämmelserna i artikel 36 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska tolkas som att en patenthavare som säljer en produkt i en medlemsstat där den är skyddad av patent, och som därefter själv börjar saluföra den i en annan medlemsstat där detta skydd saknas, inte kan utnyttja den rätt som tillkommer honom

enligt den första medlemsstatens lagstiftning att förbjuda att produkten saluförs där, när den importerats från den andra medlemsstaten³².

4.7. Slutsats om uppfyllandet av de rättsliga villkoren

På grundval av det ovanstående drar kommissionen slutsatsen att alla rättsliga villkor enligt fördragen för ett fördjupat samarbete är uppfyllda.

5. BEDÖMNING AV KONSEKVENSERNA AV ETT FÖRDJUPAT SAMARBETE

5.1. Det nuvarande läget

Det nuvarande läget som beror på att nationella och europeiska patent endast ger territoriellt begränsat patentskydd leder till "luckor" i unionen, vilket kan få flera av följande oönskade effekter:

- Förlorade affärsmöjligheter: patenthavare tenderar att fokusera på vissa nationella marknader i sitt patentskydd och i produktion, licensiering och marknadsföring av sina produkter; affärsmöjligheter på andra marknader – som är mindre eller ligger längre bort – undersöks inte lika gärna, vilket bidrar till att den inre marknaden inte förverkligas och även kan påverka sammanhållningen inom unionen.
- Nackdelar för innovativa företag: tredje parter som producerar och säljer patenterade produkter i medlemsstater där det saknas patentskydd har en konkurrensfördel gentemot patenthavare som måste ta igen investeringar i FoU, särskilt innovativa små och medelstora företag som har avstått från att söka patentskydd i hela unionen på grund av de höga kostnaderna för att få sådant skydd.
- Värdet på patent försvagas: patenthavare kan inte lita på att EU:s tullregler för gränspassage³³ ska hindra att varor och produkter från tredjeländer som gör intrång kommer in på den inre marknaden genom medlemsstater där det saknas patentskydd; sådana intrångsvaror och -produkter måste frisläppas av tullen och kan därmed cirkulera fritt på den inre marknaden; i princip får de inte släppas in i medlemsstater med patentskydd, men i praktiken kan sådana varor och produkter cirkulera fritt inom unionen, eftersom det inte längre finns några gränskontroller på den inre marknaden³⁴.

5.2. Bedömning av konsekvenserna

Att skapa ett enhetligt patent för en grupp medlemsstater skulle ge omedelbara påtagliga fördelar för patentsystemets användare i Europa. Följande egenskaper hos ett enhetligt patentskydd bör understrykas:

---

³² Mål 187/80, Merck & Co. Inc. mot Stephar BV och Petrus Stephanus Exler, [1981] REG, s. 2063.

³³ Rådets förordning (EG) nr 1383/2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter.

³⁴ Att hitta de varor som bryter mot ett patent blir mycket komplicerat när de väl har börjat cirkulera fritt på den inre marknaden. Patenthavare kan endast tillvarata sina rättigheter genom att försvara patentet i nationella domstolar.

- Förbättrad tillgång till patentskydd.
- Lägre kostnader och förenkling.

5.2.1. Förbättrad tillgång till patentskydd

Ett enhetligt patent inom det område som omfattas av det fördjupade samarbetet skulle ge enklare tillgång till patentskydd för alla patentsystemets användare i Europa. Detta skulle gälla för sökande från både deltagande och icke deltagande medlemsstater. Området för fördjupat samarbete skulle omfatta en marknad som är mycket större än någon marknad i en enskild medlemsstat och leda till minskade kostnader för skydd i förhållande till marknadens storlek.

Effekten av relativa patentkostnader för efterfrågan på patentskydd har undersökts i en färsk studie som har gjorts för kommissionen³⁵. I studien jämförs patentkostnader med hänsyn till marknadens storlek och antalet patentkrav i ett genomsnittligt patent för ett visst territorium, och den visar att mycket höga kostnader i Europa leder till att mycket färre patentansökningar lämnas in till EPO. Studien visar också att Londonöverenskommelsen³⁶ har stor betydelse för att minska kostnaderna, men ett europeiskt patent är fortfarande flera gånger dyrare än ett USA-patent.

Genom att en enhetlig patenträtt som omfattar en betydande del av unionen införs skulle kostnaden per patentkrav per capita för patentskydd minska. Studier har visat att avgiftselasticiteten är -0,4³⁷; en avgiftsökning på 10 % skulle leda till en minskning i antalet patentansökningar med runt 4 %. Genom att minska kostnaden för patentskydd per capita skulle ett större territorium för patentskydd leda till ökad efterfrågan på patentering. Det skulle ge nya möjligheter för små och medelstora företag för vilka de höga kostnaderna nu gör skydd utanför deras hemmamarknader i princip otillgängligt.

5.2.2. Lägre kostnader och förenkling

Ett enhetligt patentskydd som skapas inom ramen för fördjupat samarbete skulle leda till en betydande kostnadsminskning och förenkling av systemet för användarna tack vare centraliserad förvaltning av det enhetliga patentet och förenklade översättningskrav.

5.2.2.1. Centraliserad förvaltning av det enhetliga patentet

En centraliserad förvaltning av det enhetliga patentet skulle ge stora förbättringar i fråga om kostnadsminskning och förenkling. Följande fördelar skulle bli märkbara:

- Centraliserad betalning av årliga avgifter för upprätthållande (i motsats till nuvarande betalning av årliga avgifter för upprätthållande till de nationella patentbyråerna i varje

³⁵ *Economic Cost-Benefit Analysis of the Community Patent* (endast på engelska) av Bruno van Pottelsberghe och Jérôme Danguy, se http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/index_en.htm

³⁶ Londonöverenskommelsen är ett frivilligt system med målet att minska patentkostnaderna inom ramen för EPC. Den antogs i oktober 2000 vid en mellanstatlig regeringskonferens av de fördragsslutande parterna i EPC och trädde i kraft den 1 maj 2008 för 14 fördragsslutande parter i EPC, varav tio är EU-medlemmar.

³⁷ G de Rassenfosse och B van Pottelsberghe, *Per un pugno di dollari: A first look at the price elasticity of patents*, Oxford Review of Economic Policy, 23(4), 588-604.

medlemsstat där patenthavaren vill att patentet ska fortsätta gälla). Återigen kommer patenthavarna att dra nytta av betydande kostnadsminskning.

- När det gäller officiella avgifter skulle patenthavarna endast behöva betala en årlig avgift för upprätthållande för det enhetliga patentet, i stället för att behöva betala årliga avgifter för upprätthållande i varje medlemsstat där de vill ha kvar det nationella eller europeiska patentet.
- När det gäller ombudskostnader skulle patenthavarna antingen själva kunna betala årliga avgifter för upprätthållande för det enhetliga patentet direkt till EPO eller ge betalningen i uppdrag till ett auktoriserat ombud i stället för att tvingas ge betalningarna i uppdrag till ombud i varje medlemsstat där de vill ha kvar patentet³⁸.
- Centraliserad registrering av rättsliga uppgifter om patentet, som licenser, överlåtelse, begränsningar, upphöranden, avstående (i motsats till nuvarande nationella krav på registrering vid de nationella patentbyråerna): det skulle öka rättssäkerheten betydligt genom enkel tillgång till rättsliga uppgifter om patent, särskilt vid förhandlingar om licensavtal och när det gäller standarder är en översikt över ägarskap och rättsstatus för patent grundläggande och gör det möjligt att förvalta patentportföljer mycket bättre.

5.2.2.2. Översättningskrav

Bristen på ett enhetligt patent leder till stora kostnader som direkt och indirekt beror på de översättningskrav som nu gäller. För närvarande måste ett europeiskt patent valideras i en majoritet av de fördragsslutande staterna i EPC för att vara giltigt. Nationell lag kan föreskriva att patenthavaren ska lämna in en översättning av patentet, betala en avgift för offentliggörande till den nationella patentbyrån och uppfylla olika formella krav (exempelvis angående hur många exemplar som ska lämnas in, användning av föreskrivna formulär och tidsfrister). Förfarandet präglas av stora kostnader, byråkrati och komplexitet, däribland följande:

- Kostnader för tekniska översättningar. Det krävs specialiserade översättare för att översätta den tekniska texten i patentet. I genomsnitt kostar det 85 euro per sida och längden på ett typiskt patent är runt 20 sidor (men kan uppgå till 200 sidor i vissa fall).
- Avgifter till auktoriserade ombud. Lokala auktoriserade ombud agerar ofta som mellanhand mellan patenthavaren och de nationella patentbyråer dit översättningarna ska lämnas in. De kan erbjuda att ordna med översättningar eller granska översättningar gjorda av externa översättare, eller så kan de erbjuda att kontrollera att formella krav i den nationella lagen efterlevs. Patenthavaren måste betala avgifter för sådana tjänster, och de kan variera mellan ca 150 euro och 600 euro per patentvalidering beroende på medlemsstat.

---

³⁸ Det bör påpekas att flera medlemsstater har kvar direkta eller indirekta krav för patenthavare att anlita lokala auktoriserade ombud för kontakten med nationella patentbyråer, se <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/vi/index.htm> (för betalning av årliga förnyelseavgifter) och <http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/natlaw/en/iv/index.htm> (för inlämning av översättningar).

- Officiella avgifter som tas ut av de nationella patentbyråerna för offentliggörande av översättningarna. Avgiften för offentliggörande av ett europeiskt patent av normallängd (20 sidor) varierar mellan 25 euro och 400 euro i vissa medlemsstater.

Sammanlagt kan dessa valideringskostnader utgöra upp till 40 % av totalkostnaderna för patentering i Europa. I många fall kan validering av ett europeiskt patent i en enda medlemsstat kosta mer än alla avgifter som betalas till EPO för nyhetsgranskning, prövning och meddelande av ett europeiskt patent.

Med ett enhetligt patent i ett antal medlemsstater skulle användarna av systemet kunna få stora kostnadsbesparingar och förenklingar. För de deltagande medlemsstaterna skulle de gemensamma förenklade översättningsarrangemangen leda till följande:

- (a) Översättningskraven skulle begränsas till de krav som fastställs i EPC, bortsett från proportionella övergångsbestämmelser om ytterligare översättningar som endast ska krävas temporärt, vara utan rättsligt värde och endast göras i informationssyfte.
- (b) Inget krav på att lämna in en översättning till nationella patentbyråer och ingen betalning av avgifter för offentliggörande.
- (c) Inget krav på att betala för ombud på nationell nivå.

För närvarande kan valideringskostnaderna för ett europeiskt patent av normallängd – i tre, sex eller tretton medlemsstater respektive hela unionen – uppgå till följande:

- Om patenthavaren söker skydd i endast tre medlemsstater – Tyskland, Frankrike och Förenade kungariket – gäller inga valideringskrav och inga valideringskostnader uppkommer, sedan Londonöverenskommelsen trätt i kraft.
- Om skydd söks i sex medlemsstater kan valideringskostnaderna variera mellan 3 000 euro och 4 500 euro, beroende på vilka medlemsstater som valts och om de aktuella medlemsstaterna har genomfört Londonöverenskommelsen.
- Valideringskostnaderna skulle bli över 12 000 euro om skydd söks i tretton medlemsstater och ett skydd i hela unionen skulle kosta mellan 22 000 euro och 26 000 euro i valideringskostnader.

Översättningskostnaderna enligt de förenklade översättningsarrangemangen inom ramen för fördjupat samarbete skulle uppgå till runt 680 euro per patent³⁹, bortsett från proportionella ytterligare översättningskrav enbart i informationssyfte som kan anses nödvändiga under en övergångsperiod. Det motsvarar den nuvarande genomsnittliga kostnaden för översättning av patentkraven till de två av EPO:s arbetspråk som inte utgör handläggningsspråket (artikel 14.6 i EPC).

Valideringskostnaderna för de deltagande medlemsstaternas territorier skulle således vara samma som den aktuella kostnaden för skydd i de medlemsstater som är parter i

---

³⁹ 4 sidor patentkrav x 85 euro/sida x 2 språk = 680 euro.

Londonöverenskommelsen och helt ger undantag från översättningskraven (Tyskland, Frankrike, Förenade kungariket och Luxemburg)⁴⁰.

Ytterligare kostnader för validering ska endast uppkomma i fall där patenthavaren ansöker om att utöka patentskyddet till icke deltagande medlemsstater. En följd av det fördjupade samarbetet skulle bli stora kostnadsbesparingar för användarna i hela unionen. Oavsett det faktiska antalet deltagande medlemsstater skulle alla sökande dra nytta av kostnadsminskningen för patentering tack vare de förenklade översättningskraven. Naturligtvis väntas kostnadsbesparingarna bli större ju fler medlemsstater som deltar.

---

⁴⁰ Fördragsslutande stater med ett officiellt språk som är samma som något av EPO:s arbetsspråk och som är parter i Londonöverenskommelsen ska inte kräva någon översättning (artikel 1.1 i överenskommelsen). Inom EU gäller detta Frankrike, Tyskland, Luxemburg och Förenade kungariket.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 329.1,

med beaktande av begäran från Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Slovenien, Sverige och Tyskland,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande⁴¹, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen ska unionen upprätta en inre marknad, verka för en hållbar utveckling i Europa som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och främja vetenskapliga och tekniska framsteg. Att skapa rättsliga villkor som möjliggör för företag att anpassa sin verksamhet med tillverkning och distribution av produkter över nationella gränser och ger företag fler val och möjligheter bidrar till att uppfylla detta mål. Ett enhetligt patent som ger likvärdiga effekter i hela unionen bör ingå bland de rättsliga instrument som står till företagens förfogande.
- (2) Enligt artikel 118 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och i samband med den inre marknadens upprättande och funktion ska bestämmelser införas om ett enhetligt patentskydd i hela unionen och centraliserade arrangemang på unionsnivå för tillstånd, samordning och kontroll.
- (3) Den 5 juli 2000 antog kommissionen ett förslag till rådets förordning om gemenskapspatent för att skapa ett enhetligt patent som skulle ge ett enhetligt skydd i hela unionen. Den 30 juni 2010 antog kommissionen ett förslag till rådets förordning om översättningsarrangemang för Europeiska unionens patent (EU-patent) med bestämmelser om vilka översättningsarrangemang som ska gälla för EU-patentet.
- (4) Vid rådets möte den 10 november 2010 noterades att det inte fanns enhällighet för att kunna gå vidare med förslaget till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent. Det bekräftades på rådets möte den 10 december 2010 att det finns oöverstigliga svårigheter som för tillfället och inom överskådlig framtid gör det omöjligt att nå enhällighet. Eftersom det krävs en

---

⁴¹ EUT C , , s . .

överenskommelse om förslaget till rådets förordning om översättningsarrangemang för EU-patent för en slutlig överenskommelse om enhetligt patentskydd i unionen har det fastställts att målet att skapa ett enhetligt patentskydd i unionen inte kan uppnås inom rimlig tid genom tillämpning av de relevanta bestämmelserna i fördragen.

- (5) Mot denna bakgrund har tolv medlemsstater, nämligen Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Slovenien, Sverige och Tyskland, riktat en begäran till kommissionen i skrivelser av den 7, 8 och 13 december 2010 där de uttrycker att de vill upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan för att skapa ett enhetligt patentskydd på grundval av de befintliga förslag som stötts av dessa medlemsstater under förhandlingarna, och att kommissionen bör överlämna ett förslag till rådet om detta. Begäran bekräftades under mötet i rådet (konkurrenskraft) den 10 december 2010. Sammanlagt har tolv medlemsstater begärt fördjupat samarbete.
- (6) Ett fördjupat samarbete bör ge den rättsliga ram som krävs för att skapa ett enhetligt patentskydd i de deltagande medlemsstaterna och ge möjlighet för företag i hela unionen att förbättra sin konkurrenskraft genom att kunna välja att söka enhetligt patentskydd i de deltagande medlemsstaterna, och bör främja vetenskapliga och tekniska framsteg.
- (7) Ett fördjupat samarbete bör syfta till att skapa ett enhetligt patent som ger likvärdigt skydd i de deltagande medlemsstaternas territorier och som meddelas för alla dessa medlemsstater av Europeiska patentverket (EPO). Som en grundläggande del av det enhetliga patentet bör översättningsarrangemangen vara enkla och kostnadseffektiva och motsvara bestämmelserna i förslaget till rådets förordning om översättningsarrangemang för Europeiska unionens patent⁴², som lades fram av kommissionen den 30 juni 2010, i kombination med de kompromissregler som ordförandeskapet föreslog i november 2010 och som fick brett stöd i rådet. Översättningsarrangemangen skulle göra att möjligheten finns kvar att lämna in patentansökningar på vilket som helst av unionens språk till EPO och ge möjlighet att få ersättning för kostnaderna för att översätta de ansökningar som lämnas in på andra språk än något av EPO:s officiella språk. Patent med enhetlig verkan bör endast meddelas på ett av EPO:s officiella språk i enlighet med den europeiska patentkonventionen. Inga ytterligare översättningar skulle krävas, bortsett från övergångsbestämmelser som är proportionella och föreskriver att ytterligare översättningar endast kan krävas temporärt, är utan rättsverkan och endast sker i informationssyfte. I vilket fall som helst skulle övergångsbestämmelserna upphöra när det finns maskinöversättningar av hög kvalitet, som omfattas av en objektiv kvalitetsgranskning. Vid tvist bör patenthavaren stå för de översättningar som krävs.
- (8) Villkoren i artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 326 och 329 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är uppfyllda.
- (9) Det område som berörs av det fördjupade samarbetet, dvs. inrättandet av åtgärder för att skapa ett enhetligt patentskydd i hela unionen och inrättandet av centraliserade arrangemang på unionsnivå för tillstånd, samordning och kontroll, anges i artikel 118 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ett av de områden som omfattas av fördragen.
- (10) Vid rådets möte den 10 november 2010 noterades, vilket bekräftades vid rådets möte den 10 december 2010, att målet att inrätta ett enhetligt patentskydd i unionen inte kan uppnås inom

---

⁴² KOM(2010) 350.

rimlig tid av hela unionen, vilket gör att kravet i artikel 20.2 i fördraget om Europeiska unionen om att bestämmelser om fördjupat samarbete endast kan antas som en sista utväg är uppfyllt.

- (11) Ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd syftar till att främja vetenskapliga och tekniska framsteg och den inre marknadens funktion. Att skapa ett enhetligt patentskydd för en grupp medlemsstater skulle förbättra nivån på patentskyddet genom möjligheten att få enhetligt skydd på alla de deltagande medlemsstaternas territorier och avskaffa kostnaderna och krånglet på dessa territorier. Det främjar därför unionens mål, skyddar dess intressen och stärker dess integrationsprocess i enlighet med artikel 20.1 i fördraget om Europeiska unionen.
- (12) Skapandet av ett enhetligt patentskydd ingår inte i listan över unionens exklusiva befogenheter i artikel 3.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Den rättsliga grunden för att skapa europeiska immateriella rättigheter är artikel 118 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som ingår i avdelning VII om gemensamma regler för konkurrens, beskattning och tillnärmning av lagstiftning, kapitel 3 om tillnärmning av lagstiftning, där hänvisning görs särskilt till den inre marknadens upprättande och funktion, vilket är en av unionens delade befogenheter enligt artikel 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Skapandet av ett enhetligt patentskydd med tillämpliga översättningsarrangemang faller därför inom ramen för unionens icke-exklusiva befogenheter.
- (13) Ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd överensstämmer med fördragen och unionsrätten och påverkar inte negativt den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Det innebär inte något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna och leder inte till snedvridning av konkurrensen dem emellan.
- (14) Ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd respekterar de icke deltagande medlemsstaternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter. Möjligheten att få enhetligt patentskydd i de deltagande medlemsstaterna påverkar inte tillgången till eller villkoren för patentskydd i de icke deltagande medlemsstaterna. Företag från icke deltagande medlemsstater bör vidare ha möjlighet att skaffa enhetligt patentskydd i deltagande medlemsstater på samma villkor som företag från deltagande medlemsstater. Icke deltagande medlemsstaters befintliga lagar om villkor för att få patentskydd på sina territorier påverkas inte.
- (15) Ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd skulle överensstämma med unionsrätten om patent, eftersom det fördjupade samarbetet skulle ta hänsyn till det befintliga regelverket.
- (16) Förutsatt att alla villkor för deltagande som fastställs i detta beslut är uppfyllda är ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd vid varje tillfälle öppet för alla medlemsstater som tar hänsyn till de akter som redan antagits inom denna ram i enlighet med artikel 328 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Polen, Slovenien, Sverige och Tyskland bemyndigas härmed att upprätta ett fördjupat samarbete

sinsemellan för att skapa ett enhetligt patentskydd, genom tillämpning av de relevanta bestämmelserna i fördragen.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den [...]

*På rådets vägnar
Ordförande*